

Lid

Herr Ole Bull!

Mange Tak for Concert-Billetten: mangdobbel Tak for Concerterne! Thi: "Hvem har vel hørt Ole Bull og længe ikke efter at høre ham paany?" ... Denne Længsel blev da herligt stillet og blivet det maaske paany, da je mod Forventning det Bergenske "Norske" Theat. endnu en gang sees at skulle gjenlyde af sin Martyr-Verhuosens henrivende Toner ... Men ak! saa kommer Kortes Kort derefter og gjør - Kort Proces med alle sande Norskhedsvenners Drømmerier! - Jeg mener: i dramatisk Retning; thi trods de nationale Elementer han muligens kan byde, bliver dog den Omstændighed, at de frembydes gennem ham, uueguelig en Paradi - en Skjønnes Ironi over vort nationale Krav! - Men der gives "Drømme" af Norskhedsvener, som paatringe sig ogsaa udenom den sceniske Kunsts Omraade, ja man kan endog sige: da Kunsten ikkun er den idealiserende Gjenspejlen af hvad der er Skjönt og Sandt i Livet, vil den, helst for Rednets Vedkommende, knapt kunne gjenspejles, medmindre det Sandes og det Skjønnes Ideer forinden komme til sin tilbørlige Paa paa det virkelige Livs Skueplads, og da er der vel Maangt, navnlig i det gode gamle Bergen, som nok endnu kunne bringe til et kraftigt Stød fremad. Men skal Ideen fuldbringes, Vaktet den forfølges, kræves med Held, - da maa, om muligt, Ideens Bærer tillige magte at være dens Realiserer! Ellers kommer selv den bedste Vilje ikke langt i vor paa Almen-aand fattige, egenlystige, af allehaande materielle Krav overvældede Tid. Og her er det uidentkiol, at en vidunderlig Evne og en vidunderlig

Kraft er nedlagt hos Dem, som hos Faar, af et gavmildt Forsyn: en Evne og en Kraft til at ville, hvad der er stort og skjönt - og til at udrette det. De har vistnok givet mange uegennyttige Deviser herpaa i Deres Kunstnerliv.

Har end Deres Offervilligheds Ufrugtbarhed i nogle Retninger stundom paabrykt Dem sin Martyrkrone, men den skulde trykke saa tungt over de allerede vundne Laurbær, at der ikke var Pæds mere for endnu en national Laurbærvandsflettet Dem af medborgerlig Hyldest og Erkjendtlighed for Deres Tildringen af en stor national-berettiget Lyg, en Genopliven af Fædrelands-kjære Minder, der ubetinget maatte vkke Alles Interesse og Sympathi, nærmest i denne By, men ogsaa, uden tvivl, ud over det hele Norges Land?!
Under Forudsætning af, ja med Forvisning om, at Saadant ikke er Tilfældet, jeg munt: at Deres, omend tildels sørgelige Erfaringer ingenlunde kan have sløvet Deres gode Vilje; men at De er beredt til at ofre Dem paa, overalt hvor det gffolder, med Deres Genialitet og Nationalfølelse at fremme et edelt, skjönt og ophöiet Formaal, - er det at jeg drister mig til at fremkomme med, og undertaste Deres velvillige nærmere Betænkning - et patriotisk Drømmesyn, saaledes som det - ved Deres herlige Toner vugget blidelig ind i Idealitetens Beskuelse, udfoldede sig for min indre Lands hin Concertstæffen...

Var det nu "Kjæmpe-Skaatten", der især fremmanede Synet? Jeg mindes det ikke saa grant. Men et "Kjæmpe"-Syn var det ialfald, og den Herkales-Figur, som bar det oppe, - behøver jeg vel at sige det - var De selv!

Men "Synet", - Tillad at jeg kun frembærer det her i

allermægtigste Skeletform, den melodiske Stemnings Vinger, paa hvilke min Aand "flyvende til de forsvundne Tider", frembar det for mig selv, ere ja forsvundne; kærsmæltede med Deres sidste Toner, og jeg, lig en anden Karus, nedstyrtet fra Illusionernes Himmel, hvor jo ene og alene disse Deres Toner holdt mig oppe!...

Synet, Drømmen er nu nok ved at dukke under og for-
gaa i det Hverdagsliges altfortærende Flav. Ja, siden det ikke kunde lykkes mig at træffe sammen med Dem personlig, medans Stemningens Efterklang endnu varede, her i Byen; and-
sige opfriske den paany ved et Glas af Deres gode Champagne -
paa Vaalestrand - saa maas De tro, at jeg nu - saalange efter-
ikke uden den mest kræmpagte Anstrengelse (af min Ben) redder
hvad reddes kan fra Skibbruddet, af dette mit vidunderlige
Concert-Syn; i sin storlagne, melodisk friske og klare,
ja kærvinde Drømme-Gestalt, er det nu redningsløst tabt,
- hvis ikke De selv, opfangende det svage Billed. Omrids med
Deres sterke Kunstner-Sympatri, bekrofter Bergenspostens Digters
berømmelige Orakelord: paa Kunst-Olympens høieste Top optræder
"som Gud,": Dets er machina: med Violinens Skaberkraft
kaldet Synet igjen til liv, for "Alverdens" beundrende Blik,
fra Fortjængelighedens Ruin og Seklers Dvale, frembylter og
gjenspliver det - med et Ord: gjør det som ikkun var en
Drøm, et skyndt Syn af en ubekjendt Leer, - til den ulige skjønne
klare og nærværende Virkelighed!

Men Synet var i sin Bensads-Form dette: Omdan-
nelsen af den orovdige Bergenske "Konge-Hal" - fra et Hornmagasin,
hvorfor Aarkundredes Røvsind med Nødvendigheden af enhver egne Nordmands
Fædler, har forvandelt det - saavidt muligt i Lighed med dens oprindelige
Form og Skjønheds-Proprietioner: Omdannelsen til en Fødrelandsk-
Minde-Hal, af Næstet for de mange berømmelige, historiske
Erindringer: Omdannelsen til et, af Bergens By saa høilig ælthængt

Festivitets-lokale: ja Omdannelsen til alle færdige Sammenkomsters non plus ultra - til den mest storartede, største og herligste, om ikke skjønne - Concert-Sal i Norge, hvor 6000 Fødsler paa engang vilde kunne tilgaa Virtuosen, Fødrelandsvennen, Medborgeren Ole Bull sin store Erkjendtligheds trefold. entusiastiske Bifaldsrub!!! Omdannelsen sluttelig til et, den Medseerendes Erindring om ham indviat Tempel: Billedstøttens Marmor. Findning omstøbt af Arens usindelige Krands: Eftermødet sat ham med en begejstret Taknemmeligheds straalende Indskrift: . . .

(Klar og tydelig stod den for mig i Synet, - en dets fagre Gestalt er sounden - det jeg i Targone, som omlygte den, fremstikende Senterer, som jeg ved at løse mellem Livians, faar ud, at skulle følge indse i følgende). Dette . . . var . . . Ole Bulls Walt . . . og Skjedes . . . hans uforgjævelige Geni . . . og hans edle Offer. vilhjelp for Fødrelandslets Ole og Bygd . . . og for Fortidsvindernes Hoved i den Tidly . . . Rindringene og Varmhjelpighederne for Kongehallens Spidsplads . . . beskrevde han med Geniets kraft og Veltalende . . . de pecuniære Offer bragte han . . . ved sine kraftige Bæsting, moglege end et Kongezæpter! Forskjedens Svale, der all længe havde lagt sine hvide Vedkommendes Skjønheds og Sammelighedssands - sprede har ved sit nye Tonekrads henrivende Virkning: Han komponerede: Kongehallen i Bergen! Han greb Initiativet . . . til et Kongehalls Fond . . . opstillede det som Program for sin sidste Afkæd-Concert fra den Tidly, der optog det med Livende, stommende Bifald. Oktober 1867. Forvigele Fondet (der da man engang var grebet af Examplets Maag, fik Selvst fra andre Kaster . . . fra hvide og allestierste Steder) . . . med nogle Amerita-Concerters rigelige Udbytte . . . saa at det store og Skjønne patriotisk-edle Walt . . . kunde krones i 186 . . .

Seeren, maer nu her skulle: "Dixi et liberavi animam meam!" som Vakseren siger: Jeg har sagt min "Scim", og fjer mit Lind Effect. Maatte de idetmindste modtage den med nogen venlig Sympathi, end sprungen som den usynlig er, fra Deres eget Tonevold, og af sand Agtelse og hoi Beundring af hvad De er og af hvad jeg holder mig forviret om, at De kan prosteres. Vinder "Synet" Genklang hos Dem, faar det ved Deres Virtuositets Skaberkraft Virkelighedens Skjønne Fylde og Gestalt - desto bedre! Ingen vil sprigtlige gløde sig over Aldfaldet, end Deres, ogsaa i det modsatte Fald, med Hoiagtelse

Bergen, den 28de Sept. 1867.

Abdielt Længime
Anonymus Calmargjerdens.